

Schronisko dla Nieletnich
ul. Igielska 8
89 – 600 Chojnice
www.sdnchojnice.pl

tel. centrala 52 39 72 161
tel. sekretariat/dyrektor 52 39 60 635
fax...52 39 72 258
e-mail: kontakt@sdnchojnice.pl

L.dz. 3175/2011

RPO-682521/11

Chojnice, 9 listopada 2011 r.

BIURO RZECZNIKA PRAW OBYWATELSKICH	
WPE.	2011-11-14 P.G.
ZAL.	NR 1431884

Szanowny Pan
Krzysztof Szerkus
Pełnomocnik Terenowy
Rzecznika Praw Obywatelskich
ul. Chmielna 54/57
80 – 748 Gdańsk

W odpowiedzi na pismo z dnia 17.10.2011 r. (RPO-682521/11/XIX/720.8.2/ET) uprzejmie przedstawiam uwagi do Rekomendacji Krajowego Mechanizmu Prewencji.

1. Uważamy, że z Regulaminu Schroniska, w zakresie stosowania środków dyscyplinarnych, nie można usunąć zapisu dot. wystąpienia z wnioskiem o przeniesienie do schroniska interwencyjnego skoro jest on zgodny z § 94 ust.1 pkt. 11. „Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 17.10.2001 r. w sprawie zakładów poprawczych i schronisk dla nieletnich”. Wykreślenie tego środka może być potraktowane jako błąd, iż regulamin nie zawiera wszystkich środków dyscyplinarnych, które określa Rozporządzenie.
2. Podjęto działania mające na celu wyjaśnienie nieletnim „czym jest wycofanie z zajęć w grupie standardowej i przeniesienie do grupy przejściowej ze wskazaniem, że nie jest to środek dyscyplinarny”. Stosowna informacja jest opublikowana na tablicach ogłoszeń i będzie zawarta w „Regulaminie Wychowanka”.

Pragnę nadmienić, iż w schronisku funkcjonuje pojęcie „wyłączenie z zajęć i umieszczenie w grupie przejściowej celem zapewnienia bezpieczeństwa i porządku”; takiego też nazewnictwa używamy podczas prowadzenia postępowania wyjaśniającego. Wyłączenie z zajęć to forma indywidualnej organizacji zajęć z nieletnim, który zakłóca

bezpieczeństwo i porządek. Jest ona zgodna z „Procedurą postępowania w przypadku zachowania uniemożliwiającego prowadzenie zajęć”.

3. Punkt II ust. 5 „Regulaminu Zespołu Indywidualnych Oddziaływań” (zał. 8 „Regulaminu Schroniska dla Nieletnich w Chojnicach”) brzmi: „Pobyt w OPM jest środkiem wychowawczym podyktowanym dobrem wszystkich nieletnich w myśl zasady: „jeśli zakłócasz zachowanie innych lub szkodzisz innym – musisz niestety dla ich i dobra własnego być z dala od nich, musisz przebywać w małej grupie lub przez pewien czas nawet sam, bez ich towarzystwa”.

Z tego zapisu wynika jednoznacznie, iż umieszczenie w OPM nie jest środkiem dyscyplinarnym, gdyż taki środek nie jest zawarty w § 94 ust.1 pkt. 11. „Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 17.10.2001 r. w sprawie zakładów poprawczych i schronisk dla nieletnich”.

Umieszczenie w Osobnym Pomieszczeniu Mieszkalnym, to forma pracy wychowawczej (realizowana w grupie pod nazwą Zespół Indywidualnych Oddziaływań), którą przewiduje „Regulamin Schroniska” (dotychczas nie zaszła konieczność jej stosowania).

W/w cytata to informacja dla nieletniego zawarta w Regulaminie, którą otrzyma po umieszczeniu w OPM. Celem tego zapisu jest poinformowanie nieletniego jak winien rozumieć swój pobyt w OPM.

4. Uprzejmie informuję, że w „Regulaminie czasowego umieszczenia w izbie przejściowej celem zapewnienia bezpieczeństwa i porządku” oraz „Regulaminie Zespołu Indywidualnych Oddziaływań” jest zawarta informacja dot. maksymalnego czasu na jaki umieszczenie w tych pomieszczeniach może być stosowane: odpowiednio (zał. 7): pkt. 17 oraz (zał. 8): pkt. II ust. 10.

Pragnę nadmienić, iż w roku szkolnym 2010/2011 zaszła konieczność zastosowania wyłączenia z zajęć i umieszczenia w izbie przejściowej celem zapewnienia bezpieczeństwa i porządku 4-krotnie; pobyty trwały odpowiednio: 2,7,6 i 6 dni. Za każdym razem była w tym zakresie wydana decyzja dyrektora schroniska.

Nie umieszczano nieletnich w Osobnym Pomieszczeniu Mieszkalnym.

5. Pomieszczenia izb izolacyjnych zostaną dostosowane do wymogów § 5 „Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 22 lutego 2011 r. w sprawie szczegółowych warunków i sposobu użycia środków przymusu bezpośredniego wobec nieletnich umieszczonych w zakładach poprawczych, schroniska dla nieletnich ...” (Dz.U.2011.48.248). Termin realizacji: 31.12.2011 r..
6. W zakresie art. 66 § 3. dot. kontroli korespondencji pragnę nadmienić, iż jest ona kontrolowana przez kierownika internatu. Odbywa się to wobec wszystkich wychowanków, gdyż trudno jest nam spełnić warunek ... wyłącznie w przypadkach powzięcia uzasadnionego podejrzenia, iż zawiera ona treści godzące w porządek prawny, bezpieczeństwo zakładu, placówki lub schroniska, w zasady moralności publicznej bądź może wpłynąć niekorzystnie na przebieg toczącego się postępowania lub resocjalizacji nieletniego.

Nieletni umieszczony w schronisku to osoba całkowicie nam nieznaną. Posiadamy o niej tylko informacje zawarte w postanowieniu o umieszczeniu w schronisku oraz nakazie przyjęcia. Mamy zbyt mało danych o nieletnim, by darzyć go znacznym zaufaniem – pozwalającym na przekazywanie mu korespondencji bez kontroli.

Działania związane z kontrolą korespondencji mają służyć: zapewnieniu prawidłowości prowadzonego postępowania (czy w listach nie ma informacji mających na celu zakłócenie toku postępowania, np. ustalanie zeznań itp.).

Inna ważna kwestia to bezpieczeństwo nieletnich oraz samej placówki. Praktyka wskazuje na możliwość ustalania w listach planów związanych z ucieczką ze schroniska, próby przemytu narkotyków, pieniędzy. Problemem jest przekazywanie w nadsyłanych listach informacji o nieletnich przebywających w placówce – próba oczerniania, „rozliczania” w ramach „podkultury przestępczej”. Zjawiskiem niepokojącym jest otrzymywanie przez nieletnich listów z zakładów karnych, które zawierają niekiedy swoiste instrukcje związane z „podkulturą przestępczą”.

Nie jest celowym, aby nieletni dowiadywali się o wydarzeniach nadzwyczajnych, które miały miejsce w innych zakładach dla nieletnich, np. samobójstwo w 2010 r. w izbie przejściowej wychowanka w jednym z zakładów poprawczych, temu też służy kontrola korespondencji.

W listach zawarte są informacje dot. aktualnej sytuacji rodzinnej, stanie emocjonalnym chłopca itp. Są one przez nas wykorzystywane w pracy wychowawczej,

w ramach pomocy psychologicznej – często jest tak, iż dowiadując się o danym problemie poprzez lekturę listu, kierujemy do wychowanka konkretną propozycję.

Pragnę nadmienić, iż kontrola korespondencji odbywa się z poszanowaniem wszelkich praw, a treść listów jest znana tylko kierownikom internatu, wychowawcom internatu.

Placówka, w ramach badania jakości pracy w zakresie przestrzegania praw nieletnich, prowadzi monitoring tego zagadnienia, zadając pytania dot. kontroli korespondencji. Nie zgłoszono w tym obszarze zastrzeżeń. Nie wpłynęła też na tego typu praktykę żadna skarga, w tym nie wnoszono uwag także do sędziego kontrolującego raz w roku placówkę.

7. Dla wychowanków schroniska interwencyjnego będzie odprawiana msza święta.

Proponujemy, by wychowankom nowo przyjętym – przebywającym w izbie przejściowej zapewnić prawo do nabożeństwa poprzez udział we mszy transmitowanej w telewizji. Za takim rozwiązaniem przemawiają m.in. względy bezpieczeństwa oraz względy wychowawcze. Niecelowym jest bowiem bezpośredni kontakt nowo przyjętych z wychowankami już przebywającymi w schronisku. Niekiedy do placówki są przyjmowani nieletni – sprawcy czynów nagłośnionych przez media. Nie zawsze są oni przychylnie traktowani przez pozostałych wychowanków. Wspólne uczestnictwo we mszy św. może doprowadzić do wydarzenia nadzwyczajnego, tym bardziej, że przebywają tam wówczas wszyscy wychowankowie schroniska.

8. Schronisko w dniu 5.09.2011 r. wystąpiło do Ministerstwa Sprawiedliwości z prośbą o przyznanie 4 etatów na potrzeby pracowników ochrony.
9. W najbliższych tygodniach w placówce rozpoczną się kursu zawodowe dla wychowanków, które organizuje Ministerstwo Sprawiedliwości w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki.
10. Dostosowanie placówki do potrzeb osób niepełnosprawnych.

W Schronisku dla Nieletnich w Chojnicach od 1991 r. nie przebywał wychowanek zaliczany do kategorii osób niepełnosprawnych. Wśród odwiedzających była tylko jedna osoba poruszająca się na wózku. W przypadku odwiedzin miała ona zapewnioną odpowiednią pomoc.

Schroniska dla nieletnich są zwolnione w znacznym zakresie ze spełniania warunków określonych prawem w zakresie potrzeb osób niepełnosprawnych.

Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz.U. Nr 75, poz. 690 z późn. zm.) stanowi, że:

§ 16. **[Dojścia do wejść do budynku]** 1. Do wejść do budynku mieszkalnego wielorodzinnego, zamieszkania zbiorowego i użyteczności publicznej powinny być doprowadzone od dojeżdżających, o których mowa w § 14 ust. 1 i 3, utwardzone dojścia o szerokości minimalnej 1,5 m, przy czym co najmniej jedno dojście powinno zapewniać osobom niepełnosprawnym dostęp do całego budynku lub tych jego części, z których osoby te mogą korzystać.

2. Wymaganie dostępności osób niepełnosprawnych, o którym mowa w ust. 1, nie dotyczy budynków na terenach zamkniętych, a także budynków w zakładach karnych, aresztach śledczych, zakładach poprawczych i schroniskach dla nieletnich oraz budynków w zakładach pracy, niebędących zakładami pracy chronionej, z wyjątkiem budynków, o których mowa w § 3 pkt 6.

§ 55. **[Zapewnienie możliwości wykonania pochylni]** 1. W budynku mieszkalnym wielorodzinnym niewyposażonym w dźwigi należy wykonać pochylnię lub zainstalować odpowiednie urządzenie techniczne, umożliwiające dostęp osobom niepełnosprawnym do mieszkań położonych na pierwszej kondygnacji nadziemnej oraz do kondygnacji podziemnej zawierającej miejsca postojowe dla samochodów osobowych.

2. W niskim budynku zamieszkania zbiorowego i budynku użyteczności publicznej, niewymagającym wyposażenia w dźwigi, o których mowa w § 54 ust. 1, należy zainstalować urządzenia techniczne zapewniające osobom niepełnosprawnym dostęp na kondygnacje z pomieszczeniami użytkowymi, z których mogą korzystać. Nie dotyczy to budynków koszarowych, zakwaterowania w zakładach karnych, aresztach śledczych oraz zakładach poprawczych i schroniskach dla nieletnich.

§ 61. **[Wejścia do budynków i mieszkań]** 1. Położenie drzwi wejściowych do budynku oraz kształt i wymiary pomieszczeń wejściowych powinny umożliwiać dogodny ruch, w tym również osobom niepełnosprawnym.

2. Wymaganie przystosowania wejść dla osób niepełnosprawnych nie dotyczy budynków mieszkalnych w zabudowie jednorodzinnej i zagrodowej oraz budynków rekreacji indywidualnej, budynków koszarowych, a także budynków w zakładach karnych i aresztach śledczych oraz w zakładach poprawczych i schroniskach dla nieletnich.

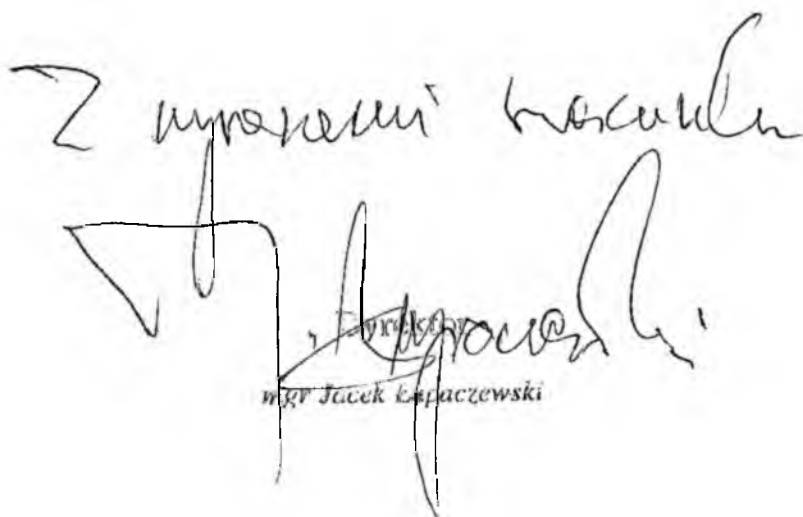
Inne warunki dotyczące osób niepełnosprawnych:

a) § 18, § 20 Rozporządzenia: miejsca postojowe dla samochodów. Przed schroniskiem nie ma wydzielonych i oznaczonych miejsc parkingowych dla osób niepełnosprawnych, ale w przypadku takiej konieczności, miejsce takie będzie udostępnione na terenie schroniska.

b) § 81 Rozporządzenia: kabina prysznicowa – nie zachodzi taka potrzeba.

c) § 155 ust.2. Rozporządzenia: okna otwierane są przez innych współużytkowników.

Pragnę nadmienić, że jeżeli do placówki zostanie skierowany nieletni – niepełnosprawny lub wśród odwiedzających nieletnich w schronisku będzie osoba niepełnosprawna, to na pewno zostanie ona otoczona opieką i będzie miała zapewnioną pomoc celem sprawnego poruszania się po placówce.

Z wyrazami szacunku

mgr Jacek Kępczewski

Do wiadomości:

Ministerstwo Sprawiedliwości
Departament Wykonania
Orzeczeń i Probacji
00 – 950 Warszawa

Okręgowy Zespół
Nadzoru Pedagogicznego
Sąd Okręgowy w Bydgoszczy

Sąd Rejonowy
Pan Sędzia
Krzysztof Biesek
89 – 600 Chojnice

JŁ/JŁ

RZECZPOSPOLITA POLSKA
Pełnomocnik Terenowy
Rzecznika Praw Obywatelskich

Krzysztof SZERKUS

RPO-682521/11/XIX/720.8.2/ET

00-090 Warszawa   Tel. centr. 22 551 77 00
Al. Solidarności 77   Fax 22 827 64 53

Gdańsk, dnia 30 grudnia 2011 r.

Szanowny Pan
Jacek Łupaczewski
Dyrektor Schroniska dla Nieletnich
w Chojnicach
ul. Igielska 8
89 -600 Chojnice

BIURO PEŁNOMOCNIKA
TERENOWEGO
80-748 GDĄŃSK, ul. Chmielna 54/57
-3-

Szanowny Panie Dyrektorze,

W odpowiedzi na pismo z dnia 9 listopada 2011 r., uprzejmie dziękuję za uwagi i wyjaśnienia do rekomendacji KMP, przedstawionych w raporcie z wizytacji w podległej Panu jednostce.

Kwestie poruszone w rekomendacji nr 3 i 4, wymagają jednak dalszych wyjaśnień.

W tekście „Regulaminu Zespołu Indywidualnych Oddziaływań” na podstawie którego został opracowany Raport KMP, w punkcie I pkt 5 zawarte jest stwierdzenie, że „pobyt w Z.I.O. jest środkiem dyscyplinarnym”, dlatego też zalecenie zmiany tego zapisu znalazło się w rekomendacjach KMP.

W regulaminie tym, do określania czasu pobytu nieletniego w Zespole Indywidualnych Oddziaływań odnosi się pkt. I ust. 13, który stanowi, że pobyt ten winien trwać do 14 dni a w uzasadnionych przypadkach może zostać przedłużony na inny czas określony. Właśnie do tego, niedookreślonego pojęcia odnosiło się zalecenie nr 4. Tekst Regulaminu, wykorzystany przy opracowaniu Raportu KMP, w punkcie II, zawiera jedynie 6 ustępów, z których żaden nie odnosi się do czasu pobytu wychowanka w OPM.

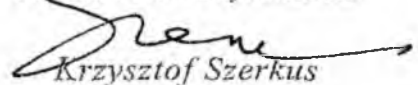
Tekst „Regulaminu czasowego umieszczenia nieletniego w izbie przejściowej celem zapewnienia bezpieczeństwa i porządku”, wykorzystany przy opracowaniu Raportu KMP, zawiera jedynie 14 punktów, z których do czasu pobytu w izbie przejściowej odnoszą się pkt 1, 10 i 14. Punkt 10 przewiduje możliwość przedłużenia pobytu nieletniego w grupie przejściowej na czas do 7 dni lub inny czas określony i do niego odnosiło się zalecenie nr 4.

Cytaty i odniesienia zawarte w raporcie KMP pochodzą z tekstów regulaminów nadesłanych przez Pana drogą elektroniczną, w dniu 12 września 2011 r. (wydruki w załączeniu) jeżeli regulaminy te uległy zmianie, proszę o nadesłanie obecnie obowiązujących.

W odniesieniu natomiast do problemu dostosowania placówki, w zakresie wynikającym z obowiązujących przepisów, do potrzeb osób niepełnosprawnych, wskazuję, że czynności związane z utrzymaniem higieny osobistej należą do na tyle intymnych, że nawet delikatna w formie pomoc osób trzecich powodować może nadmierną ingerencję w sferę prywatności osoby niepełnosprawnej. Dlatego też, w ocenie KMP, możliwość pojawienia się w gronie wychowanków osoby poruszającej się na wózku inwalidzkim powinna być brana pod uwagę i w związku z tym zasadne było by, miarę możliwości, dostosowanie chociaż jednej kabiny prysznicowej do potrzeb takiej osoby.

Z wyrazami szacunku,

PEŁNOMOCNIK TERENOWY
Rzecznika Praw Obywatelskich

Krzysztof Szerkus

zał.2.

Schronisko dla Nieletnich
ul. Igielska 8
89 – 600 Chojnice
www.sdnchojnice.pl

tel. centrala 52 39 72 161
tel. sekretariat/dyrektor 52 39 60 635
fax. 52 39 72 258
e-mail: kontakt@sdnchojnice.pl

RPO-682521 / M

L.dz. 96/2012

Chojnice, 18 stycznia 2012 r.
BIURO RZECZNIKA
PRAW OBYWATELSKICH
WPŁ. 2012 -01- 25 P.G.

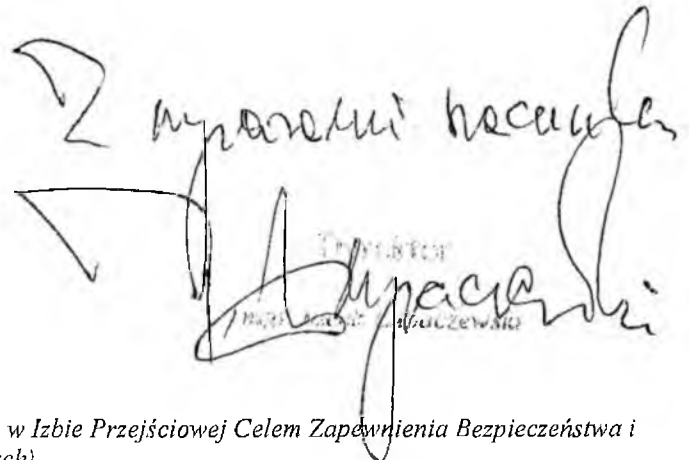
Szanowny Pan
Krzysztof Szerkus
Pełnomocnik Terenowy
Rzecznika Praw Obywatelskich
ul. Chmielna 54/57
80 – 748 Gdańsk

Załącznik nr 4/19
NR 1448394
odp.

W odpowiedzi na pismo z dnia 30.12.2012 r. (RPO-682521/11/XIX/720.8.2/ET) uprzejmie informuje, co następuje.

Bardzo przepraszam, że przesyłając drogą elektroniczną 12.09.2011 r. teksty regulaminów przekazałem nieaktualne Zał. 7 i Zał. 8, co spowodowało nieporozumienie w zakresie ustaleń dot. czasowego umieszczenia nieletniego w izbie przejściowej. W zał. regulaminy aktualnie obowiązujące – od 10.12.2010 r..

W przypadku, gdy w gronie wychowanków będzie osoba poruszająca się na wózku jedna z kabin prysznicowych zostanie dostosowana do jej potrzeb.

Krzysztof Szerkus
Pełnomocnik Terenowy
Rzecznika Praw Obywatelskich

Załącznik: 4

- 1) *Regulamin Czasowego Umieszczenia Nieletniego w Izbie Przejściowej Celem Zapewnienia Bezpieczeństwa i Porządku (Zał. 7 do Regulaminu SdN w Chojnicach).*
- 2) *Regulamin Czasowego Umieszczenia Nieletniego w Osobnym Pomieszczeniu Mieszkalnym Celem Zapewnienia Bezpieczeństwa i Porządku. Regulamin Zespołu Indywidualnych Oddziaływań (Zał. 8 do Regulaminu SdN w Chojnicach).*
- 3) *Wniosek o wyłączenie wychowanka z zajęć celem zapewnienia bezpieczeństwa i porządku.*
- 4) *Procedura postępowania w przypadku zachowania uniemożliwiającego prowadzenie zajęć.*

JL/JL

RZECZPOSPOLITA POLSKA
Pełnomocnik Terenowy
Rzecznika Praw Obywatelskich

Krzysztof SZERKUS

RPO-682521/11/XIX/720.8.2/ET

00-090 Warszawa   Tel. centr. 22 551 77 00
Al. Solidarności 77   Fax 22 827 64 53

BIURO PEŁNOMOCNIKA
TERENOWEGO
80-748 GDĄŃSK, ul. Chmielna 54/57
-3-

Gdańsk, dnia 29 lutego 2012 r.

Szanowny Pan
Jacek Łupaczewski
Dyrektor Schroniska dla Nieletnich
w Chojnicach
ul. Igielska 8
89 -600 Chojnice

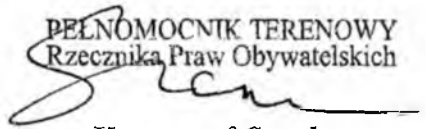
Szanowny Panie Dyrektorze,

W odpowiedzi na pismo z dnia 18 stycznia 2012 r., uprzejmie dziękuję za nadesłanie aktualnie obowiązujących w Schronisku regulaminów. Analiza tych dokumentów pozwoliła na stwierdzenie, że zalecenia nr 3 i 4 zawarte w raporcie Krajowego Mechanizmu Prewencji, zostały zrealizowane.

Dziękując za owocną współpracę, pragnę wskazać, że stanowisko KMP w odniesieniu do konieczności dostosowania chociaż jednej kabiny do potrzeb osób niepełnosprawnych pozostaje niezmienione. W ocenie Mechanizmu zasadne jest by choćby jedna taka kabina była dostępna w placówce na wypadek pojawienia się w gronie wychowanków osoby niepełnosprawnej a nie dopiero po przyjęciu takiej osoby.

Również w zakresie konieczności realizacji zalecenia nr 6, dotyczącego cenzurowania korespondencji wszystkich wychowanków, stanowisko Mechanizmu nie uległo zmianie. KMP docenia wzorowe funkcjonowanie podległej Panu placówki i wkład jaki jej pracownicy wnoszą w stworzenie atmosfery wzajemnego zrozumienia i współpracy jaka w niej panuje, niemniej jednak KMP zaleca dostosowanie zasad kontroli korespondencji nieletnich do wymagań art. 66 § 3 ustawy z dnia 26 października 1982 r., o postępowaniu w sprawach nieletnich (j.t. – Dz.U 2010, Nr 33, poz. 178).

Z wyrazami szacunku,

PEŁNOMOCNIK TERENOWY
Rzecznika Praw Obywatelskich

Krzysztof Szerkus

RZECZPOSPOLITA POLSKA
Pełnomocnik Terenowy
Rzecznika Praw Obywatelskich
Krzysztof SZERKUS

Gdańsk, dnia 27 kwietnia 2012

RPO- 682521/11/XIX/720.8.2/ ET

00-090 Warszawa   Tel centr. 22 551 77 00
Al. Solidarności 77   Fax 22 827 64 53

Szanowny Pan Sławomir Soltys
Kierownik Okręgowego Zespołu
Nadzoru Pedagogicznego w
Bydgoszczy
ul. Piotrowskiego 7/9
85 – 098 Bydgoszcz

BIURO PEŁNOMOCNIKA
TERENOWEGO
80-748 GDAŃSK, ul. Chmielna 54/57
-3-

Szanowny Panie Kierowniku,

W nawiązaniu do Raportu Krajowego Mechanizmu Prewencji z wizytacji przeprowadzonej w Schronisku dla Nieletnich w Chojnicach, przesłanego Panu Kierownikowi przy piśmie z dnia 17 października 2011 r., uprzejmie informuję, że zgodnie ze stanowiskiem KMP, konieczne jest dostosowanie zasad cenzurowania korespondencji nieletnich przebywających w SdN w Chojnicach do wymagań art. 66 § 3 ustawy z dnia 26 października 1982 r., o postępowaniu w sprawach nieletnich (j.t. – Dz.U 2010, Nr 33, poz. 178) upn. (zalecenie nr 6) a także dostosowanie pomieszczeń placówki do potrzeb osób niepełnosprawnych (zalecenie 10).

Dyrektor SdN w Chojnicach, w obszernej korespondencji, ustosunkował się do wszystkich zaleceń zawartych w raporcie, niemniej jednak w odniesieniu do zalecenia nr 6 wskazał, że kontrola korespondencji, dokonywana przez kierownika internatu, dotyczy wszystkich wychowanków, ponieważ służy ona: sprawdzeniu czy w listach nie ma informacji mogących zakłócić tok prowadzonego wobec nieletniego postępowania, zapobieżeniu przedostawania się do wiadomości nieletnich informacji dotyczących wydarzeń nadzwyczajnych z innych jednostek, zapewnieniu bezpieczeństwa wychowanków i placówki poprzez zapobieganie uzgadniania planów ucieczek, zapobieganiu próbom oczerniania innych nieletnich przez osoby mające z nimi niezłatwione porachunki, zapobieganiu i udaremnianiu prób przemytu narkotyków i pieniędzy, pozyskiwaniu informacji przez wychowawców o nieletnim, w tym o jego sytuacji rodzinnej i emocjonalnej a także o problemach w tym zakresie, co umożliwi lepsze rozpoznanie ich potrzeb i skierowanie do nich odpowiednich oddziaływań. Poinformował również, że nieletni przebywający w placówce nie zgłaszają zastrzeżeń

ani skarg w tym zakresie, uwag takich nie wnosili również do sędziego wizytującego placówkę.

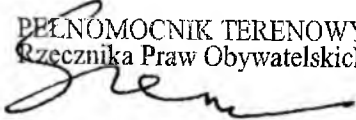
W odniesieniu natomiast do konieczności dostosowania placówki do potrzeb osób niepełnosprawnych, wyjaśnił, że od 1991 r., w schronisku nie przebywał żaden wychowanek poruszający się na wózku inwalidzkim, niemniej jednak gdyby taka osoba została do placówki skierowana zostanie otoczona opieką i będzie miała zapewnioną pomoc w sprawnym poruszaniu się po placówce. Wskazał ponadto, że SdN są zwolnione ze spełniania warunków określonych prawem w zakresie dostosowania do potrzeb osób niepełnosprawnych dojsć do budynków, zapewnienia możliwości wykonania pochylni oraz co do szerokości drzwi wejściowych (rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2001 r., w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz. U nr 75 poz 690 ze zm.)). W pozostałym zakresie, dyrektor wskazał, że przed schroniskiem nie ma wyznaczonych miejsc parkingowych dla osób niepełnosprawnych ale w razie potrzeby takie miejsce zostanie udostępnione, wyjaśnił, że obecnie – wobec braku w gronie wychowanków osoby niepełnosprawnej - nie zachodzi potrzeba dostosowania kabiny prysznicowej do potrzeb tych osób, w zakresie możliwości otwierania okien poinformował, że są (będą) one otwierane przez współlokatorów.

W zakresie realizacji zalecenia nr 10, KMP stoi na stanowisku, że czynności związane z utrzymaniem higieny osobistej należą do na tyle intymnych, że nawet delikatna w formie pomoc osób trzecich powodować może nadmierną ingerencję w sferę prywatności osoby niepełnosprawnej. Dlatego też, w ocenie KMP, możliwość pojawienia się w gronie wychowanków osoby poruszającej się na wózku inwalidzkim powinna być brana pod uwagę i w związku z tym zasadne było by, dostosowanie chociaż jednej kabiny prysznicowej do potrzeb takiej osoby, tak aby taka kabina była dostępna w placówce na wypadek pojawienia się w gronie wychowanków osoby niepełnosprawnej a nie dopiero po przyjęciu takiej osoby.

Krajowy Mechanizm Prewencji uważa również, że konieczne jest dostosowanie zasad kontroli korespondencji nieletnich do wymagań art. 66 § 3 ustawy z dnia 26 października 1982 r., o postępowaniu w sprawach nieletnich (j.t. – Dz.U 2010, Nr 33, poz. 178).

Mając powyższe na uwadze, proszę o podjęcie stosownych działań, celem zapewnienia realizacji wskazanych zaleceń KMP w Schronisku dla Nieletnich w Chojnicach.

Z wyrazami szacunku,

PEŁNOMOCNIK TERENOWY
Rzecznika Praw Obywatelskich

Krzysztof Szerkus

**BIURO
RZECZNIKA PRAW OBYWATELSKICH**

Gdańsk, dnia 4 lipca 2012 r.

RPO-682521/11/XIX/720.8.2/ /ET

00-090 Warszawa   Tel. centr. 22 551 77 00
Al. Solidarności 77   Fax 22 827 64 53

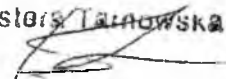
**Okręgowy Zespół Nadzoru
Pedagogicznego w Bydgoszczy
ul. Piotrowskiego 7/9
85 – 098 Bydgoszcz**

**BIURO PEŁNOMOCNIKA
TERENOWEGO**
80-748 GDAŃSK, ul. Chmielna 54/57
-2-

Szanowni Państwo,

Działając z upoważnienia Rzecznika Praw Obywatelskich, proszę o udzielenie odpowiedzi na pismo Pełnomocnika Terenowego Rzecznika Praw Obywatelskich z dnia 27 kwietnia 2012 r., dotyczącego podjęcie stosownych działań, celem zapewnienia realizacji zaleceń Krajowego Mechanizmu Prewencji w Schronisku dla Nieletnich w Chojnicach.

Z poważaniem

Estera Talańska

Starszy radca

Sąd Okręgowy w Bydgoszczy
Okręgowy Zespół Nadzoru Pedagogicznego

ul. Piotrowskiego 7/9, 85-098 Bydgoszcz
tel. 52 36-60-941, fax 52 36-60-940
oznp-bydgoszcz@bydgoszcz.so.gov.pl
<http://www.oznpbydgoszcz.lo.pl>

OZNP-4710-19/12

BIURO RZECZNIKA OBYWATELSKICH	
Bydgoszcz, dnia 18.07.2012 r.	
WPEŁ. 2012-07-26	P.G.
ZAL. 1/2	NR 1488093

Szanowna Pani
Estera Tarnowska
Starszy radca
Biura Pełnomocnika Terenowego
Rzecznika Praw Obywatelskich
w Gdańsku

o.d.p.

Szanowna Pani!

W związku z wystąpieniem Pana Krzysztofa Szerkus Pełnomocnika Terenowego Rzecznika Praw Obywatelskich z dnia 27 kwietnia 2012 r., l.dz. RPO-682521/11/XIX/720.8.2/ /ET przepraszam, że we właściwym terminie nie odpowiedziałem na ww. pismo. Nawet planowych i doraźnych czynności oraz udział w licznych działaniach przygotowujących zmiany w przepisach dotyczących prawa dla nieletnich, a także szkoleń w zakresie ewaluacji, choć jest rzeczywistą przyczyną zaniedbania to nie powinien spowodować powstanie tej zwłoki. Proszę o przyjęcie wyjaśnienia. Jednocześnie załączam pismo do Pana Pełnomocnika, w którym przedstawiam działania związane z realizacją zaleceń.

Z wyrazami szacunku

mgr Sławomir Sołtys
St. Dyziat
Kierownik Okręgowego Zespołu
Nadzoru Pedagogicznego

Sąd Okręgowy w Bydgoszczy Okręgowy Zespół Nadzoru Pedagogicznego

ul. Piotrowskiego 7/9, 85-098 Bydgoszcz
tel. 52 36-60-941, fax 52 36-60-940
oznp-bydgoszcz@bydgoszcz.so.gov.pl
<http://www.oznpbydgoszcz.lo.pl>

OZNP-4710-19/12

Bydgoszcz, dnia 18.07.2012 r.

Szanowny Pan
Krzysztof Szerkus
Pełnomocnik Terenowy
Rzecznika Praw Obywatelskich
w Gdańsku

Szanowny Panie!

W związku z Raportem krajowego Mechanizmu Prewencji z wizytacji przeprowadzonej w Schronisku dla Nieletnich w Chojnicach oraz wystąpienia Pana Pełnomocnika z dnia 27 kwietnia 2012 r., l.dz. RPO-682521/11/XIX/720.8.2/ IET przepraszam, że we właściwym terminie nie odpowiedziałem Panu na ww. pismo. Nawał planowych i doraźnych czynności oraz udział w licznych działaniach przygotowujących zmiany w przepisach dotyczących prawa dla nieletnich, a także szkoleń w zakresie ewaluacji, choć jest rzeczywistą przyczyną zaniedbania to nie powinien spowodować powstanie tej zwłoki. Proszę o przyjęcie wyjaśnienia.

Od pobytu Pana pracowników w Schronisku dla Nieletnich w Chojnicach, aż do dnia 27 kwietnia 2012 r. otrzymywałem od Pana Dyrektora SdN w Chojnicach kserokopie całej korespondencji w zakresie realizacji rekomendacji KMP. Podczas pobytów w placówce wizytatorzy otrzymali wyjaśnienia, które pozwolą na pełną realizację rekomendacji, które znalazły się w Raporcie Krajowego Mechanizmu Prewencji. W wyniku zaleceń OZNP w Bydgoszczy (pismo z dnia 14 czerwca 2012 r., l.dz. OZNP-4710-19/12) stan realizacji zaleceń na dzień 1 lipca 2012 r. przedstawia się następująco:

1. Kontrola korespondencji będzie odbywać się wg następujących zasad:

Kontrolę korespondencji przeprowadza kierownik internatu w przypadku uzyskania informacji, że dana korespondencja może zawierać treści godzące w porządek prawny, bezpieczeństwo schroniska, w zasady moralności publicznej bądź może wpłynąć niekorzystnie na przebieg toczącego się postępowania lub resocjalizacji nieletniego.

2. Dostosowanie placówki do potrzeb osób niepełnosprawnych:

W przypadku posiadania środków finansowych (ok. 4000 zł) Schronisko dla Nieletnich w Chojnicach wykona adaptację łazienki na parterze internatu celem przystosowania jej dla osób niepełnosprawnych.

Jednocześnie informuję, że w dniu 10 maja 2012 r. w Ministerstwie Sprawiedliwości odbyło się posiedzenie zespołu do zmiany rozporządzenia MS w sprawie zp i sdn. W składzie powołanego przez MS zespołu wchodziły praktycy dyrektorzy zakładów dla nieletnich, wizytatorzy OZNP i MS oraz sędziowie z DWOiP. Razem z Panem Dyrektorem J. Łupaczewskim miałem zaszczyt pracować w tym zespole. Podnieśliśmy kwestię dotyczącą kontroli korespondencji w zp i sdn. Po dyskusji przyjęto, że rozstrzygnięcie dotyczące zapisów kontroli korespondencji jako bardzo ważne co do rangi przestrzegania praw będzie wprowadzona do prac zespołu pracującego nad nowelizacją ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich.

2 wyrazami: Sztachela

mgr Sławomir Soltys

St. Wizytator
Kierownik Okręgowego Zespołu
Nadzoru Pedagogicznego